

Висновки. Відсутність чіткої клінічної симптоматики гепатотоксичних реакцій потребує моніторингу за лабораторними показниками функціонального стану печінки пацієнтів онкологічного профілю в динаміці ХТ, що дозволить своєчасно призначити лікування і запобігти розвитку тяжких форм гепатоцелюлярної недостатності.

ДОСЛІДЖЕННЯ АНТИМІКРОБНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ПРОТИВІРУСНОГО ПРЕПАРАТУ ПАНАВІР

Чечотіна С.Ю., Бублій Т.Д.

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія», Полтава, Україна

Однією з актуальних проблем сучасної медицини та фармації є вірусні інфекційні захворювання. За останні роки спостерігається зростання питомої ваги герпесвірусних інфекцій в структурі захворювань слизової оболонки порожнини рота у дитячого та дорослого населення на тлі зниження імунологічної резистентності. Рецидивний герпес порожнини рота та губ виникає в більш ніж половини хворих після епізоду гострого захворювання або невстановленого первинного епізоду інфікування. Останнім часом підвищилась кількість повідомлень про розвиток у процесі лікування стійкості вірусу простого герпесу до ацикловіру. Можливими механізмами такої резистентності є відсутність індукції вірусом специфічної тимідинкінази або генетичні зміни ферменту, що призводить до неможливості фосфорилувати ацикловір.

Більшість противірусних засобів впливають безпосередньо на віруси. При лікуванні герпетичної інфекції слизової оболонки порожнини рота необхідно застосовувати препарати з противірусною, протизапальною, імуномодельовальною, антимікробною дією. Вдало поєднує в собі всі ці властивості оригінальний лікарський препарат панавір. Активною субстанцією препарату панавір є рослинний високомолекулярний полісахарид, що належить до класу гексозних глікозидів, отриманий з пагонів *Solanum tuberosum*. Панавір є противірусним і імуномодельовальним засобом, підвищує неспецифічну резистентність організму до різних інфекцій і сприяє індукції інтерферону. Безсумнівними перевагами препарату є низька токсичність, він не має мутагенної, тератогенної, канцерогенної, ембріотоксичної, алергізуючої дії.

Мета дослідження полягала в оцінці антимікробних властивостей противірусного імуномодельовального препарату – гелю панавір. Для реалізації мети використовували стандартні штами мікроорганізмів *S.albicans* ATCC 885-653, *S.aureus* ATCC 25923, *E.faecalis* ATCC 29212, *E.coli* ATCC 25922 та культуру оральних стрептококів, яка була виділена з ротової рідини 15-ти пацієнтів. Чутливість мікроорганізмів до препарату вивчали за стандартним методом дифузії в агарі. При зоні затримки росту мікроорганізмів діаметром до 10 мм штами розцінювали як резистентні, більш 10 мм – як мало чутливі, більш 15 мм – як помірно чутливі, більш 20 мм – як чутливі, більш 25 мм – високо чутливі (Царев В.Н., Ушаков Р.В., 2006). У ході дослідження встановлено, що більш стійким до дії панавіру був музейний штам *S.aureus* ATCC 25923, оскільки зони затримки росту складали лише 7 мм. Мало чутливими були штами *E.coli* ATCC 25922 та *E.faecalis* ATCC 292123, зони затримки росту яких складали 12 та 15 мм, відповідно. Препарат мав помірний фунгіцидний вплив на музейний штам *S.albicans* ATCC 885-653. Слід зазначити, що за умов посіву культури змішаної флори, виділеної у 12-ти хворих на хронічну герпетичну інфекцію, бактерійні властивості препарату характеризувались як середні. В одному випадку, де в складі мікрофлори переважали стрептококи, межі затримки росту мікроорганізмів

складали 26 мм, в останніх 2-х спостереженнях дія препарату характеризувалась як бактеріостатична.

Таким чином, нами встановлено, що противірусний гель панавір проявляв помірні бактерицидні, бактеріостатичні та фунгіцидні властивості за умов дослідження, і може використовуватись у терапевтичній стоматології для місцевого лікування хворих на герпесвірусну інфекцію, враховуючи етіологію хвороби, порушення в діяльності імунної системи та патогенетичні зміни. Впровадження в стоматологічну практику нового низькотоксичного противірусного та імуномодельючого препарату дозволить підвищити ефективність лікувально-профілактичних заходів у боротьбі з герпесвірусною інфекцією порожнини рота.

АНТИОКСИДАНТНАЯ АКТИВНОСТЬ КСИМЕДОНА НА МОДЕЛИ ХРОНИЧЕСКОГО АУТОИММУННОГО ВОСПАЛЕНИЯ У КРЫС

Валеева И.Х., Титаренко А.Ф.*, Хазиахметова В.Н.*, Зиганшина Л.Е.*

ГБОУ ВПО «Казанский государственный медицинский университет Министерства Здравоохранения РФ», Центральная научно-исследовательская лаборатория, Казань, Россия

*ФГАОУ ВПО «Казанский (Приволжский) федеральный университет», кафедра фундаментальной и клинической фармакологии, Казань, Россия

Актуальной проблемой современного здравоохранения является разработка и внедрение новых эффективных лекарственных средств для лечения наиболее распространенных заболеваний. Перекисное окисление липидов – универсальный процесс, протекающий в органах и тканях, который активируется при многих патологических состояниях.

Целью настоящего экспериментального исследования явилось изучение влияния пиримидинового производного ксимедон на показатели перекисного окисления липидов (ПОЛ) и антиоксидантной защиты (АОЗ) крыс на модели хронического аутоиммунного воспаления суставов, вызванного введением адьюванта Фрейнда (АДФ).

Материал и методы: эксперименты проведены на беспородных белых лабораторных крысах обоего пола, массой 180-200 г. Животных содержали в стандартных условиях вивария. Для оценки резорбтивно-лечебного действия ксимедона использовали общепринятую модель воспаления - адьювантный артрит, которую воспроизводили путем введения в подушечку левой задней лапы животных АДФ по 0,1 мл (адьювант содержал 10 мг сухой убитой вакцины БЦЖ в 1 мл смеси 1 части ланолина, 2 части вазелинового масла). Доза вводимой вакцины составляла 5 мг БЦЖ на 1 кг массы. Степень формирования патологического процесса у животных оценивали по степени прироста объема лап, которую определяли плетизмометром «Ugo Basile» (Италия) по разности объемов лап до и на 3, 7, 11, 15, 20, 27, 31, 38, 41 сутки после введения адьюванта Фрейнда. Ксимедон в дозе 169 мг/кг массы животного, вводили в желудок крыс один раз в день с помощью внутрижелудочного зонда в течение 40 дней. Интенсивность процессов ПОЛ оценивали по содержанию диеновых конъюгатов ненасыщенных высших жирных кислот (ДК), ТБК-взаимодействующих соединений малонового диальдегида (МДА) и активности ферментов АОЗ в крови крыс.

Результаты: развитие хронического аутоиммунного воспаления – адьювантного артрита Фрейнда – сопровождалось повышением уровня ДК в сыворотке крови на 160%, МДА на 100% от исходных показателей. Стабильно высокое